

OBSAH:

1 FUNKCE ÚČETNICTVÍ V TRŽNÍ EKONOMICE.....	1
1.1 Požadavky na účetnictví v ekonomice.....	1
1.2 Cíl, předmět a úkoly účetnictví.....	3
2 ROZVAHA.....	3
2.1 Klasifikace rozvahových položek.....	4
2.1.1 Aktiva.....	4
2.1.1.1 Dlouhodobý majetek.....	5
2.1.1.2 Oběžná aktiva.....	5
2.1.1.3 Časové rozlišení v aktivech.....	6
2.1.2 Pasiva.....	7
2.1.2.1 Vlastní kapitál.....	7
2.1.2.2 Cizí kapitál.....	7
2.1.2.3 Časové rozlišení v pasivech.....	8
3 HOSPODÁŘSKÉ OPERACE A ÚČTY.....	8
3.1 Vliv hospodářských operací na rozvahové položky.....	8
3.2 Účet.....	10
3.2.1 Vztah účtů k rozvaze.....	10
3.2.2 Zapisování položek na účty aktiv a pasiv.....	11
3.3 Zachycování hospodářských operací.....	12
3.3.1 Zachycování hospodářských operací neovlivňujících vlastní kapitál (na soustavě rozvahových účtů) – nepůsobivé operace.....	12
3.3.2 Zachycování hospodářských operací ovlivňujících vlastní kapitál – působivé operace.....	14
3.3.2.1 Zachycování hospodářských operací na soustavě rozvahových účtů (neovlivňují výsledek hospodaření).....	14
3.3.2.2 Zachycování hospodářských operací prostřednictvím výsledku hospodaření.....	15
4 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA.....	17
5 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	18
6 VZTAH ROZVAHY A VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY.....	18
7 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (VÝSLEDOVKA), NÁKLADY A VÝNOSY.....	19
7.1 Externí provozní náklady.....	19
7.1.1 Dodavatelské práce a služby.....	20
7.1.2 Poplatky, pokuty a penále.....	20
7.1.3 Pojistné.....	21
7.1.4 Ztrátové pohledávky.....	21
7.2 Externí provozní výnosy.....	22
7.2.1 Tržby za poskytnuté práce a služby.....	22
7.2.2 Aktivace vnitropodnikových výkonů.....	23
7.2.3 Přijaté penále.....	23
7.2.4 Přijaté náhrady škod.....	24
7.2.5 Odpisy promlčených závazků.....	24
7.3 Externí finanční náklady.....	24
7.4 Externí finanční výnosy.....	25
7.5 Mimořádné náklady.....	25
7.6 Mimořádné výnosy.....	25

8 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ A HMOTNÝ MAJETEK.....	26
8.1 Účtování o DNM a DHM	26
8.1.1 Pořízení dlouhodobého majetku	26
8.1.2 Opotřebení dlouhodobého majetku - řádné odpisy.....	27
8.1.3 Vyřazení dlouhodobého majetku z užívání	28
8.1.4 Tržby z prodeje DM	29
8.2 Inventarizační rozdíly	29
8.2.1 Manko.....	29
8.2.2 Přebytek.....	30
8.3 Vykazování DNM a DHM	30
8.3.1 Zobrazení DM v rozvaze	30
8.3.2 Dopady účtování o DM do výkazu zisku a ztráty (výsledovky).....	30
9 ZÁSoby	31
9.1 Nakoupené zásoby.....	31
9.1.1 Pořízení zásob dodavatelsky a užití nakoupených zásob	31
9.1.1.1 Způsob A účtování o nakoupených zásobách.....	31
9.1.1.2 Způsob B účtování o nakoupených zásobách.....	32
9.1.2 Tržby za prodej nakoupených zásob	32
9.1.3 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků.....	33
9.2 Zásoby pořízené vlastní produkcí.....	34
9.2.1 Produkce a užití vlastních zásob - změna stavu zásob vlastní výroby.....	34
9.2.2 Účtování o prodeji vlastních zásob. Tržby za prodej vlastních zásob.....	35
9.2.3 Vliv salda účtu Změna stavu zásob vlastní výroby na výsledek hospodaření.....	36
9.2.4 Shrnutí – Účtování o zásobách vlastní produkce.....	37
9.2.5 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků.....	38
9.2.6 Způsob A a způsob B účtování o vlastních zásobách.....	39
9.3 Vykazování zásob.....	39
9.3.1 Zobrazení zásob v rozvaze	39
9.3.2 Dopady účtování o zásobách do výkazu zisku a ztráty (výsledovky)	40
10 VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ OBRAT HOSPODÁŘSKÝCH PROSTŘEDKŮ	40
11 ZÚČTOVÁNÍ SE ZAMĚSTNANCI.....	41
12 DANĚ	42
12.1 Přímé a nepřímé daně	42
12.2 Daň z přidané hodnoty - DPH	44
12.2.1 Charakteristika DPH.....	44
12.2.2 Účtování o DPH	45
13 PROVOZNÍ ČINNOST	47
14 FINANČNÍ ČINNOST	47
14.1 Účtování o externích finančních nákladech.....	47
14.1.1 Prodané cenné papíry.....	47
14.1.2 Úroky placené.....	47
14.1.3 Kursové rozdíly, Kursové ztráty.....	48
14.2 Účtování o externích finančních výnosech.....	50
14.2.1 Tržby za prodané cenné papíry.....	50
14.2.2 Úroky přijaté.....	50
14.2.3 Dotace a subvence	50

14.2.4 Výnosy z finančního majetku.....	51
14.2.5 Kursové zisky	52
15 MIMOŘÁDNÁ ČINNOST	53
15.1 Účtování o mimořádných nákladech	53
15.2 Účtování o mimořádných výnosech	53
16 JINÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	54
16.1 Změna účetní metody	54
16.1.1 Změna účetní metody – snížení hodnoty majetku	54
16.1.2 Změna účetní metody – zvýšení hodnoty majetku	54
16.2 Opravy chyb minulých období	55
16.2.1 Opravy nákladů minulých období	55
16.2.2 Opravy výnosů minulých období	55
17 REKAPITULACE NÁKLADŮ A VÝNOSŮ, DAŇ Z PŘÍJMŮ.....	56
17.1 Schematický výkaz zisku a ztráty	56
17.2 Účtování o nákladech a výnosech, dani z příjmů právnických osob a převodu čistého zisku... 57	57
18 OBECNĚ PLATNÉ ZÁSADY PRO ÚČTOVÁNÍ O NÁKLADECH A VÝNOSECH	59
19 ROZDĚLENÍ VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ	63
19.1 Účtování k prvnímu dni účetního období	63
19.2 Rozdělení zisku.....	64
19.3 Úhrada ztráty	64
20 TRŽIDĚNÍ ÚČTŮ	65
20.1 Tržidění účtů z hlediska podrobnosti zápisů	65
20.2 Tržidění účtů z hlediska účetně technického.....	68
20.2.1 Účty pro běžné zápisy.....	68
20.2.2 Účty opravné	68
20.2.3 Účty spojovací	70
20.2.4 Účty kalkulační.....	71
20.2.5 Účty porovnávací (operačně výsledkové)	72
20.2.6 Účty uspořádací	73
20.2.7 Závěrkové účty	74
20.3 Tržidění účtů z hlediska vztahu k rozvaze a výsledovce.....	76
20.4 Tržidění účtů z hlediska ekonomické podstaty zachycovaných jevů	77
21 SYSTÉM ÚČETNICTVÍ A DAŇOVÉ EVIDENCE	78
21.1 Účetní systém	78
21.1.1 Právní úprava účetnictví	78
21.1.2 Subjekt účetnictví	78
21.1.3 Prvky a vazby v systému účetnictví	79
21.2 Daňová evidence jako systém.....	80
21.2.1 Právní úprava daňové evidence	80
21.2.2 Subjekt daňové evidence	80
21.2.3 Prvky a vazby v systému daňové evidence.....	80
21.3 Základní odlišnosti mezi systémem účetnictví a daňové evidence.....	82

22 ORGANIZACE ÚČETNICTVÍ	83
22.1 Účetní záznam a podpisový vzor	83
22.2 Účetní doklady	83
22.3 Účetní knihy a účetní zápisy	86
22.3.1 Metody a formy vedení účetních knih	88
22.3.2 Kontrola správnosti účetních zápisů	89
22.3.3 Opravy zápisů v účetních písemnostech	91
22.4 Inventarizace majetku a závazků	92
22.5 Účetní výkazy	94
22.5.1 Příloha k účetním výkazům	96
22.5.2 Přehled o změnách vlastního kapitálu	98
22.5.3 Přehled o peněžních tocích (CASH – FLOW)	98
23 VÝROČNÍ ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ	104
24 ZÁSADY VEDENÍ ŘÁDNÉHO ÚČETNICTVÍ	105
24.1 Obecně uznávané předpoklady vedení účetnictví	105
24.2 Zásady řádného vedení účetnictví a bilancování	105
SEZNAM PŘÍLOH	108